

Aksel Møller: Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard tildelte mig før en voldsom reprimande; han syntes ikke om de synspunkter, jeg anlagde på den fremgangsmåde, der var fulgt i denne sag. Jeg skal ikke prøve på at gengælde ondt med værre, men blot henvise til, at det konservative folkeparti ikke ønsker at bidrage til, at der skal ske nogen ændring i de procentsatser, der er vedtaget i den lov, som endnu ikke er trådt i kraft. De motiver, det ærede medlem har for en afbetalingslov, har vi også; derfor medvirkede vi til loven af 11. juni 1954, og derfor håber vi også, at det vil vise sig at være en vellykket gerning. At indføre en sådan foranstaltning som nu foreslået uden nogen som helst sikkerhed for, at den vil virke efter den valutariske hensigt, det får det ærede medlem os ikke med til.

Bertel Dahlgaard: Når man i dag hører de ærede talere fra venstre og det konservative folkeparti og mærkeligt nok også fra retsforbundet, sidder man og får det indtryk, at de argumenterer næsten ud fra den tankegang, at der her er tale om en standsning af afbetalingssystemet, men det er der jo ikke.

Jeg tror, de ærede medlemmer i stedet for at lade sig paralisere af denne tankegang ganske roligt skulle gennemtænke, hvad det er, der sker, hvis et lovforslag af denne eller lignende karakter bliver gennemført. Der er tre muligheder, og alle disse tre muligheder vil komme til at virke. Al sandsynlighed taler for, at hovedparten af det køb på afbetaling, der finder sted nu, vil fortsætte, også under den højere procent. Den forskel, der vil blive, er den, at der betales et større kontant beløb, hvilket på rigtig måde virker ind på hele valutasituationen — hvad der til syvende og sidst også i den nuværende situation er ganske sundt både for køberen og sælgeren.

Det andet, der kan ske og vil ske, er, at en mindre del af dem, der nu køber på afbetaling, ikke vil købe, når de skal betale så meget mere kontant, og de vil altså få det beløb tilovers, som de ellers ville have bundet sig til. Hvad sker der så med det beløb? Der kan ske eet af to. Der kan ske det, at de pågældende opsparer beløbet for på et senere tidspunkt at kunne købe det, de nu ikke har tilstrækkelig mange penge

til. Også dette vil virke på rigtig måde på valutasituationen. Endelig kan der ske det tredje: at de pågældende ikke køber det, de havde tænkt sig, men anvender de pågældende penge til at købe andre ting for.

Det har interesseret mig at se, at der ikke er kommet protester fra de danske købmandsforeninger, og det er der ikke, fordi man i købmandskredse er ganske klar over — det opdager man, når man taler med folk i disse kredse — at vel har køb på afbetaling sin berettigelse, men hvis det går ud over visse grænser, virker det skadeligt ind på den almindelige omsætning i købmandshandelen, fordi de pågældende faktisk har bundet sig udover deres evne, idet de er bundet til de afdrag, der skal betales.

De tre muligheder, der vil komme til at foreligge, er altså, dels at der sker køb på afbetaling som hidtil, blot med større kontant udbetaling og med den rigtige økonomiske virkning i øjeblikket, dels at de, der ikke køber i samme omfang som hidtil, opsparer et beløb, og endelig at et eventuelt opsparat beløb anvendes til køb af andre ting. Virkningen som helhed er den, det danske samfund har brug for i øjeblikket, og det er på lang sigt en virkning, som også det danske erhvervsliv har brug for, fordi det danske erhvervsliv på de områder, det her drejer sig om, er interesseret i, at der i denne hektiske opgangsperiode lægges en vis dæmper på aktiviteten. Når pilen så vender, når det begynder at gå nedad, lemper vi disse bestemmelser, hvorved der gives et nyttigt incitament og en gavnlige stimulering af erhvervslivet.

Iøvrigt forundrer den umådelige forargelse, der navnlig er kommet til orde fra den konservative ordfører, mig meget, når man tænker på, at — hvis man overhovedet kan bruge det udtryk i denne forbindelse — afbetalingshandelens fjende nr. 1 her i landet var det ærede medlems partifælle, det ærede medlem hr. Kristen Amby, i dette forår.

Må jeg have lov at spørge det ærede medlem hr. Lorentzen, som nu var betænkelig ved overhovedet at røre ved procenten på 15: Husker jeg meget forkert, når jeg synes, det er tegnet i min bevidsthed, at det var det ærede medlem hr. Lorentzen, der mere end nogen anden medvirkede til indførelsen af den oprindelige procentsats på 20? Det